

BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE

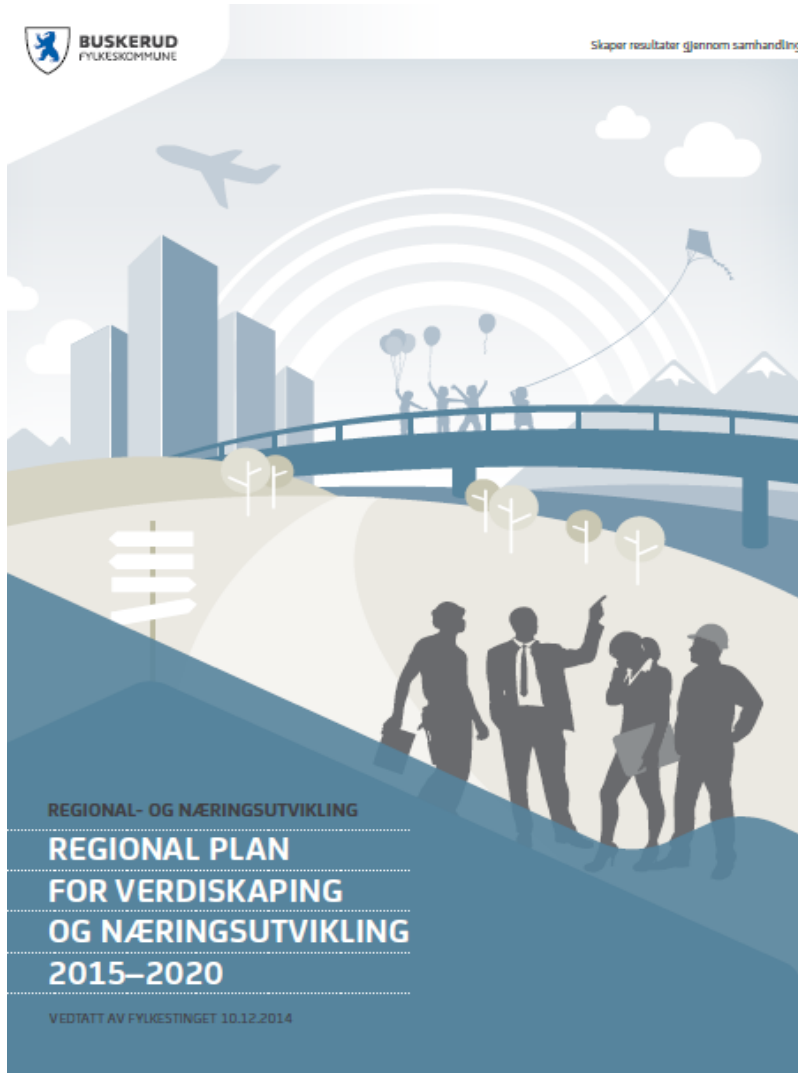
STATUS HANDLINGSPLAN NÆRINGSUTVIKLING

1.JULI 2016

Skaper resultater gjennom samhandling

Regional plan for verdiskaping og næringsutvikling

- › Sektornøytral plan, dvs ingen spesifikke bransjer prioriteres.
- › Vedtatt i Fylkestinget 10. desember, 2014
- › Høringen ga god tilslutning til dokumentet
- › Mye positiv tilbakemelding på inkluderende og god prosess

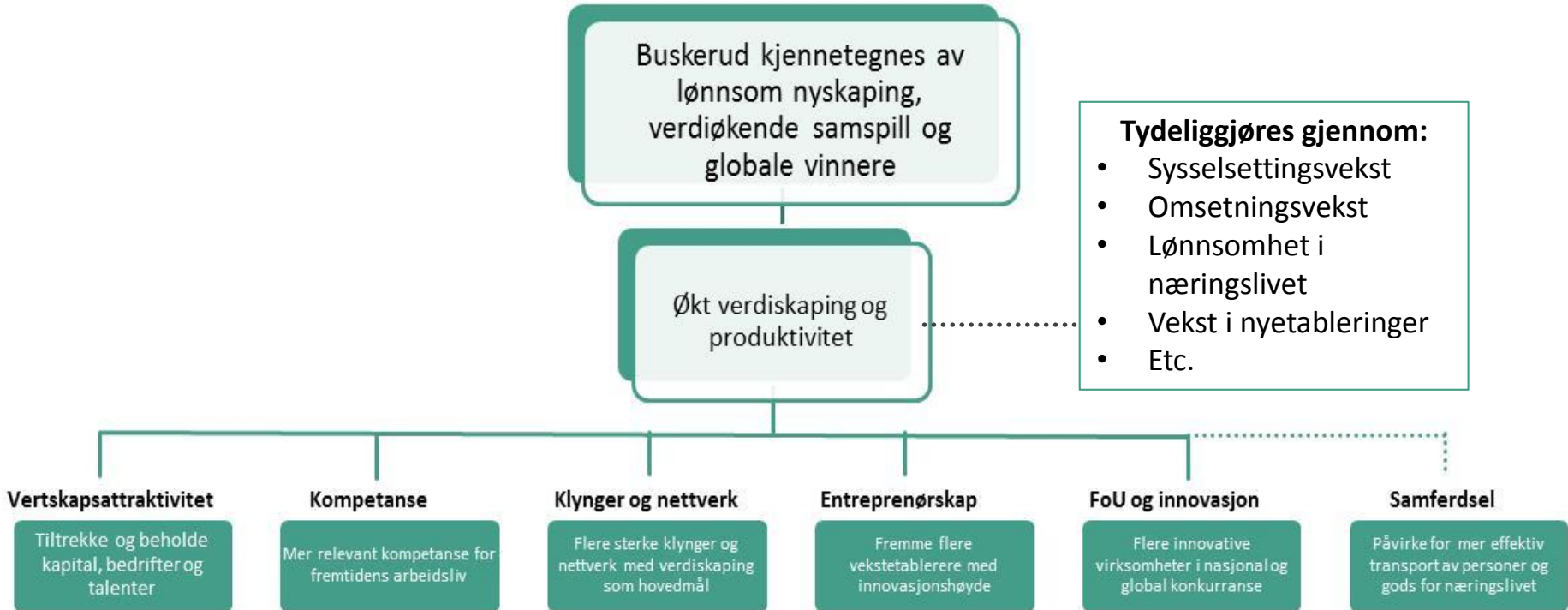

Partnerskapet for oppfølging av næringsplanen

- › **Buskerud fylkeskommune:** Leder og koordinerer det regionale partnerskapet
- › **Kommunene/regionene representert ved KS i partnerskapet**
- › **NHO Buskerud**
- › **LO Buskerud**
- › **Næringsforeninger representert ved Drammen Næringsforening**
- › **Fylkesmannen i Buskerud**
- › **NAV Buskerud**
- › **Innovasjon Norge (IN) Buskerud og Vestfold**
- › **Norges Forskningsråd (NFR)**
- › **SIVA**
- › **Høgskolen i Sørøst-Norge (HSN)**

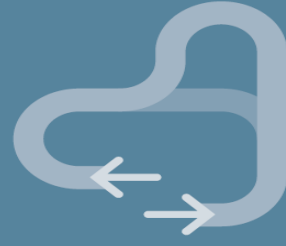
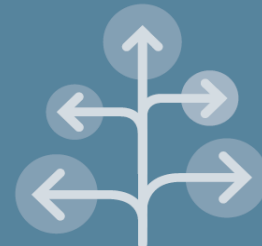
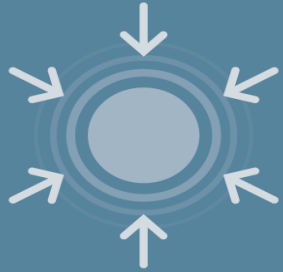

Visjon og mål

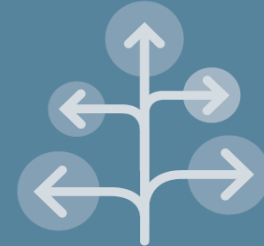
Handlingsplan for oppfølging av Regional plan for verdiskapning og næringsutvikling 2016

- › «Handlingsplan for oppfølging av Regional plan for verdiskapning og næringsutvikling 2016» ble vedtatt i Fylkestinget 4. februar, 2016. Planen er også vedtatt i Partnerstyret.
- › Handlingsplanen for 2016 bygger opp under næringsplanens hovedmål om økt verdiskaping og produktivitet. Den favner ikke hele bredden av tiltak og midler som partnerskapets deltakere benytter i eget utviklingsarbeid. Det er også foretatt en stram prioritering av tiltak som partnerskapet fremholder som viktige for 2016.
- › Planen rulleres første gang ved årsskiftet 2016/2017, og deretter hvert 2. år.

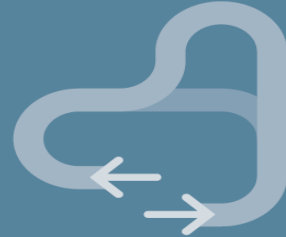
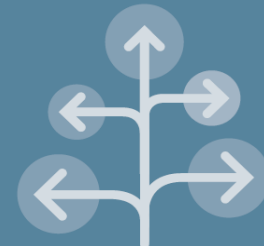
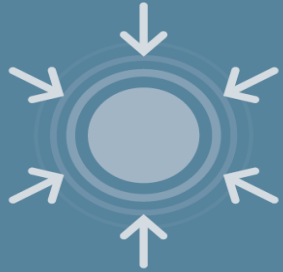
Status - Handlingsplan Næringsutvikling

- › Handlingsplanen for 2016 har selvfølgelig de samme satsningsområdene som Næringsplanen.
- › For hvert satsningsområde er det planlagt tiltak.
- › Status vil bli fulgt opp og rapportert i forhold til satsningsområdene og de tilhørende planlagte tiltakene.
- › Tiltak som er delfinansiert av BFK i forbindelse med «Oppfølging av Næringsplan» e.l., men som p.t. ikke ligger inne i Handlingsplanen for 2016, vil bli rapportert som «Annet relevant tiltak i 2016».
 - Alle tiltak som støttes av BFK krever at mottaker av støtten selv går inn med et tilsvarende beløp.
- › Andre tiltak som gjennomføres hos den enkelte partner blir ikke rapportert her (i denne omgang)

Status 1.07.2016 - Verdiskapingsteam

- › *Det er etablert verdiskapingsteam for hvert satsningsområde i planen.*
- › *Verdiskapingsteamene har ansvar for oppfølging av tiltakene under hvert delmål i planen. Verdiskapingsteamene har også ansvar for å foreslå nye tiltak ved rullering av handlingsplanen.*
- › *Den 31.05.2016 ble det arrangert felles kick-off møte for alle involverte. Deretter har alle verdiskapingsteamene begynt arbeidet i separate møter i juni.*
- › *Det er oppnevnt en prosjektleder, som begynte 23.mai*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Vertskapsattraktivitet

› Miljøsertifisert næringsliv;

- 121 reiselivsbedriftene i Buskerud er Miljøsertifisert. (47,3%)
- I forbindelse med utviklingen av punktet foreslås det endret til «**Bærekraftig næringsliv**». Se følgende vedtak;
 - «Bærekraftsrapport». Fylkeskommunens Handlingsprogram 2016 – 2019 pkt 24b.
 - Ladestasjoner for elbil; Fylkeskommunens Handlingsprogram 2016 – 2019 pkt 26.
 - Klimasats 2016. Buskerud Fylkeskommune har søkt Miljøverndepartementet om midler til;
 - Fyllestasjon for biogass
 - Prøveprosjekt for elektriske busser
 - «Grønn vekst» (Se «Entreprenørskap»)
 - Fylkestingets vedtak (PS20/16 pkt2); «Det henstilles til at partnerskapet for Næringsplanen i sitt videre arbeid tar hensyn til taktskiftet innledet i Parisavtalen og målene for klima og det grønne skiftet.»
- Forslag til Handlingsplanen for 2017/ 2018 kan være; Profilering av «Det grønne skiftet»/»Bærekraftig næringsliv»

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Vertskapsattraktivitet

- › **«køfri-konseptet»** innen plan og byggesaker.
 - *Ingen initiativ tatt foreløpig*

- › **Smart Spesialisering** er en metodisk tilnærming for å prioritere ressurser og innsats der hvor det finnes fortrinn (EU støttet)
 - *Forskning og Utvikling og Innovasjon (FoUI) strategien vil bli rullert høsten 2016 med utgangspunkt i Smart Spesialiseringsmetodikk. Oppstart 8. september. Scenarieprosess.*
 - *BFK deltar i Østlandssamarbeidet om Smart Spesialisering*

- › **Først mot fremtiden. Program for «Aktivitetsturisme»;**
 - *Det er bevilget 0,5MNOK til sluttevaluering av Regional Delplan Reiseliv 2010 -2016.*
 - *For 2017 er det bevilget 2 MNOK forbeholdt destinasjon og landsdelsselskaper, og skal stimulere til verdiskapning og kobling mellom aktivitetstilbyderne.*

- › **Place Management.**
 - *HSN har en målsetning om å kunne tilby studiet fra 2017*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Vertskapsattraktivitet

- › **Utvikling av nye typer arbeidsplasser for yngre mennesker:**
 - *Tas i neste møte*

- › **Rekruttering av arbeidskraft utfra ulike regioners behov:**
 - *Tas i neste møte.*

- › **Utvikling og videreføring av tiltak som gir økt verdiskaping i hyttenæring**
 - *Det er bevilget inntil kr 437 500 til første prosjektår (2016) for Visit Geilo sin deltakelse i landsdelselskapet Mountains of Norway*
 - *Det er bevilget inntil kr 260 000 til Rollag kommune for å utvikle en strategi for helhetlig aktivitetsturisme for Numedal og Kongsberg*
 - *Tas videre i neste møte*

Annet relevant tiltak i 2016; Tildeling av midler til Innovasjon Norge (IN), Buskerud (relevant også for «Entreprenørskap» og «FoUI»)

- *Det er bevilget midler fra BFK til IN til Bedriftsutvikling i distriktene, hvorav 1MNOK er øremerket reiseliv.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Kompetanse

› **Innovasjon i offentlig sektor.**

- *BFK har i 2016 støttet dette prosjektet, som er i regi av NHO Buskerud.*
- *Det var opprinnelig planlagt samlinger for kompetanseheving i kommunene inne dette området. På grunn av liten interesse har planene blitt nedskalert. Det planlegges å tilby kompetansemegling (fra Telemarkforskning) til interesserte kommuner.*

› **«Flere Lærebedrifter».**

- *Næringsliv og kommuner mangler faglig arbeidskraft. Det iverksettes mange gode tiltak for å bedre på dette, men det er ingen felles plan i Fylkeskommunen. Yrkesopplærings-nemda lager en tilrådning hvert år over behovet for lærlingeplasser, men det er allikevel en utfordring å samordne den totale dimensjonering av lærlingeplasser opp mot behovet.*

› **Karriere Buskerud.**

- *Samarbeidsavtaler med de aktuelle kommunene er under avklaring. Det er et uttalt mål at de forskjellige karrieresenterne skal arbeide på lik måte. De er primært rettet mot voksne arbeidstakere under omstilling.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Kompetanse

- › Etablering av regionale **traineeprogram**
 - *Status gjennomgås i neste møte*

- › **Internasjonal "ekspertgruppe».**
 - *Diskuteres i neste møte*

- › **Annet relevant tiltak i 2016; Etablering av fagskoletilbudet «Natur og kulturbasert entreprenørskap».**
 - *Hovedutvalget for Utdanning har bevilget midler til dette. I tillegg er dette finansiert gjennom «Oppfølging av næringsplan».*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Klynger og nettverk

- › **Vekstkonferanse.**
 - *Teamet prioriterer å ikke bruke ressurser på dette i 2016*
- › Etablering av **erfaringsnettverk** på tvers av klynger.
 - *Teamet ønsker selv å være erfaringsnettverket. Diskuteres i neste møte.*
- › Offentlige **omstillingsorganisasjoner** etablerer en arena for erfaringsdeling, idemyldring og problemløsning. Ringerike, Rollag og Hurum omstilling etablerer et fast nettverksamarbeid.
 - *Dette er ikke startet opp. Tas opp i neste møte.*
- › **EU-nettverk Viken** har som mål å øke internasjonale aktiviteter og få flere EU-prosjekter i regionen.
 - *Det er etablert arbeidsgrupper innen Energi og Helse i tillegg til grupper for koordinering av prosjektet og kommunikasjon fra prosjektet.*
 - *EU-nettverk Viken ledes av HSN ved Thomas Slagsvoll.*
 - *Universiteter og store Forskningsinstitutter i Viken-området deltar ikke.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Klynger og nettverk

› Programmet «Klyngene som omstillingsmotor»

- *Forprosjektrapporter er levert Innovasjon Norge (IN), og det er besluttet å gå videre med et hovedprosjekt straks. IN har tildelt 10MNOK til de tre klyngene til sammen, for arbeidet ut 2016. En ny og større tildeling er forventet for 2017 og senere år (men størrelsen er ikke klart). I Kongsberg-klyngen vil bedriftene måtte gå inn med betydelige investeringer både i 2016 og videre framover. Dessuten vil BFK bli søkt om regionale utviklingsmidler.*

› «Biogass Oslofjord».

- *Målsetningen er økt produksjon og bruk av biogass i Oslofjordregionen*
- *Deltar i Biogas2020, et EU Interreg prosjekt*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Klynger og nettverk

› **Annet relevant tiltak i 2016; Klynger og Nettverk;**

- Kongsbergklyngen. *NCE Systems Engineering i 10 år, fram til 1.07.2016. Består av tunge industrielle aktører. Arbeider med å bli «omstillingsmotor»*
- Papirbredden Innovasjon arbeider med følgende nettverk;
 - *Regional klynge for kreative næringer, «Brodalsklyngen».*
 - *Bioøkonomiklyngen - ny. Lindum++ (Drivhus biogass etc)*
 - *Helseklyngen for helse og velferd, Brakerøya*
- Electric Mobility Norway. *Egen teknologi innen elektrisk transport. Har vært et ARENA prosjekt fram til i år. Redusert virksomhet nå, behov for ny finansiering. Støttes av BFK med forprosjektmidler til EU/interreg program.*
- Eggemoen Aviation & Technology park. *Bygget opp gjennom flere år. Anlagt flyplass og industriområde. Har nå til sammen ca 300 arbeidsplasser*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Klynger og nettverk

› **Annet relevant tiltak i 2016; Klynger og Nettverk;**

- Treklyngen. Har sitt utspring i at Follum fabrikk ble nedlagt. Anlegget ble kjøpt av Viken skog. Industriområdet brukes til etablering av ny teknologi og industri for utnyttelse av skogsindustri/tømmer. Støttet av SIVA, deleier i PAN Innovasjon. Et spennende produkt er «Biokull» som leveres fra Arbaflame, som kan erstatte vanlig kull i kullkraftverk.
- Subsea valley. Søkt NCE status i år. Fikk nei, men ble godkjent for 2 nye år som ARENA prosjekt. Subsea engineering i aksene Notodden – Oslo. Ca 60 tusen ansatte, omsetter for ca. 114 Mrd kr/år. Har jobbet mye med strategisk utvikling.
- Andre nettverk;
 - CUBE Angora.
 - Havklyngen
- Matnettverk:
 - Matopplevelser Numedal
 - Ringerike mat
 - Eventyrsmak
 - Hallingkost

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Klynger og nettverk

- › **Annet relevant tiltak i 2016; Forprosjektmidler til EU/Interreg-program** ble etablert av BFK med en ramme på 1MNOK for 2016. Tildelinger etter første søkefrist 1.mai er gitt til;
 - Nedre Eiker – Europeisk mangfold og kulturell inkludering
 - Electric Mobility Norway – Forprosjekt; Innosup og H2020
 - Electric Mobility Norway – Forprosjekt; Interreg-programNeste søkerfrist er 1. oktober

- › **Annet relevant tiltak i 2016; Tilskudd til Næringsforeninger i Buskerud.** Det er tildelt til sammen 0,5MNOK til;
 - Ringerike Næringsforening
 - Kongsberg næringsforum
 - Næringsforeningen i Drammensregionen

- › **Annet relevant tiltak i 2016; Tilskudd til Arena Horisont.**
 - Det er bevilget inntil kr 250 000 til forprosjekt for omstillingskompetanse innen digitalisering og automatisering i Rollag (Kongsbergregionen)

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Klynger og nettverk

- › ***Annet relevant tiltak i 2016; Tilskudd til Næringshager, klynger, Innovasjonsselskaper og Inkubatorer (ofte sammen med SIVA)***

Næringshager

- *Hallingdal Næringshage*
- *Buskerud Næringshage*

Klynger

- *NCE Systems Engineering*
- *Subsea Valley*

Innovasjonsselskaper

- *Papirbredden Innovasjon*
- *Kongsberg Innovasjon*

Inkubatorer

- *Driv Inkubator*
- *Pan Innovasjon*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Entreprenørskap

› Samordning av **Etablerertjenestene i Buskerud**

- *Etablerertjenestene eies av kommunene, men BFK har i 2016 delfinansiert etablerertjenestene i Buskerud.*
- *Et system for felles registrering og rapportering var ferdig for bruk 1.05.2016.*
- *Sertifisering «Lean business» av etablererveilederne vil gjennomføres høsten 2016.*
- *For å fremme en felles kvalitetsutvikling i tjenesten i hele fylket anbefales det å utarbeide en beskrivelse (spesifikasjon) av tjenestens innhold og utførelse.*
- *Det nedsettes et utvalg som skal forberede møte med alle eiere/interessenter (kommuner, kommuneregioner, næringsforeninger) høsten 2016. Målsetningen for dette møtet er å bli enige om en modell for etablerertjenesten som tilfredsstillt lover og regler for finansiering, og sikrer mer lik tjeneste.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Entreprenørskap

› **Gründerportalen.**

- *Det er bevilget midler til videreutvikling og ferdigstilling av portalen i 2016. Det forutsettes at portalen skal kunne deles over hele fylket. Næringsforeningen i Drammen vil presentere portalen i Kollegaforum i november 2016. Det er kommet innspill om at en kan se for seg portalen brukt som intranett eller lignende for de forskjellige kontorene. Slik kan kompetanse lettere deles.*

› **Gründerkonferansen 2016;**

- *Planlagt til uke 47. Etablererveiledningstjenestene i Buskerud er arrangør.*

› **Annet relevant tiltak i 2016; Gründerpris**

- *Gründerprisen videreføres i 2016. Utlysning i høst.*

› **Nasjonal konferanse om flerkulturell verdiskaping/entreprenørskap**

- *arrangeres 12. september 2016. Åpnes av Statsministeren. Viktige foredragsholdere.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Entreprenørskap

- › **Senter for sosialt entreprenørskap og medarbeiderdrevet innovasjon (SESAM)**
 - *vil bli etablert i løpet av 2016.*
 - *Senteret vil etableres innen HSN, men bygge på en nettverksmodell hvor deltakere fra forskning utenfor HSN, forvaltning, politikk, finansiering og fra praksisfeltet hentes inn i løpende prosjekter etter behov og kompetanse.*
 - *Gjennom tiltaket vil det arbeides for å skape økt forståelse for – og økt satsning på – sosialt entreprenørskap i Buskerud.*

- › **"Grønn Vekst"**: Det er planer om å opprette en egen programsatsing for Grønn Vekst i BFK;
 - *Dette arbeidet starter til høsten.*
 - *Kan eventuelt ses i sammenheng med «Bærekrafttrappert»*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Entreprenørskap

› Økt matproduksjon i Buskerud.

- *Det er bevilget midler for 2016/2017 til prosjektet. Kartlegging er foretatt, og 5 tema ble avdekket; Produksjonsmiljø, Beite-og gjerdespørsmål, vekstskifte og samarbeidsløsninger, landbruksutdanning, Matnettverk og lokalmatutsalg.*

› Kompetanseheving av BSc innen entreprenørskap.

- *HSN har ansvaret for dette tiltaket. Teamet ønsker i arbeidet å se nærmere på hvordan vi kan styrke arbeidet med å få flere studentbedrifter i Buskerud.*

› Utredning av muligheter for etablering av såkorn/tidligfase-fond:

- *Det er bevilget 0.5 MNOK til å utrede hvordan dette kan settes opp. Satt ut på anbud fra Buskerud fylkeskommune i juni 2016.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - Entreprenørskap

- › **Annet relevant tiltak i 2016; Build2Grow** er en etablert møteplass for grundere, nye selskaper og virkemiddelapparatet på Østlandet.
 - BFK har i 2016 bevilget midler til å delfinansiere videreføringen.

- › **Annet relevant tiltak i 2016; «Kollegaforum»**
 - Er en samling av personer som jobber med næringsutvikling. Det er næringskonsulenter i alle kommunene/kommuneregionene i Buskerud, folk som jobber med etablererveiledning, i næringshager, osv.
 - Formålet med kollegaforum er å skape faglig og menneskelig kontakt mellom næringsmedarbeidere i Buskerud. Forumet har eksistert siden 1995. Det arrangeres en to dagers samling hvert år, gjerne om høsten. BFK og IN er ansvarlig for gjennomføring av samlingen.

- › **Mulige nye tiltak til Handlingsplanen 2017/18;**
 - Kan teknologi fra offshore eller andre områder kobles til behovet for automasjon i landbruket?

Status Handlingsplan 1.07.2016 - FoUI

› «Nye VRI»/Regionsatsning 2017-2019.

- *BFK har bevilget 1,8MNOK til VRI Buskerud for 2016, som er det siste året for VRI ordningen.*
- *Søknad fra BFK til NFR om den nye ordningen, Regionsatsning 2017 – 2019 er under utarbeidelse. «Regionsatsning» har Kompetansemegling, mobilitet og nettverksmøter som satsningsområder. Regionsatsning 2017 – 2019 har en ramme på 4MNOK/år, fordelt 50/50 mellom NFR og Fylkeskommunen.*

› **Kompetansemegling**

- *Iverksatt fra mai 2016 for områdene Helse og velferdsteknologi (InErgo), Miljø og energi (Solid Rock AS) og reiseliv (Telemarkforskning). Finansiert av BFK.*

› **Reiselivsmonitor.**

- *Møte i styringsgruppen 14.06.2016;*
 - *Prosjektet videre ønsker å få til et spleiselag med andre fylkeskommuner samt sentral finansiering fra IN.*
 - *Forslag til Prosjektplan for videre arbeid er utarbeidet.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - FoUI

› «FoU –eksperter»

- *I 2016 er Trym Eggen fra GE Vingmed og Kirsten Helle fra FMC Kongsberg ansatt som forskere i 20% stilling hos HSN.*

› **Innovasjon gjennom offentlige innkjøp.**

- *NHO Buskerud Cecilie Møller Endresen, er Prosjektleder og arbeider 100% fra 1. mai.*

› **Regionalt innovasjonsprogram** er fortsatt operativt i 2016 med en ramme på 2 MNOK pr. år. Satsningsområdene er FoUI, nettverk etc. Tildelinger i 2016 er gitt til;

- *HSN; Wear detection in truck wheel suspension*
- *HSN; Innovasjon og kvalitetsledelse i barnehager*
- *HallingExpo; Innovasjonsløft i Hallingdal*
- *Røyken kommune; Smart community Slemmestad*
- *Ola Tronrud as; Vekst og klyngeutvikling på Eggemoen*
- *Drammen; Ny og bylivsvennlig varelevering*
- *HSN; Forprosjekt; Autonom transport i krevende omgivelser/klima*
- *Modum kommune; Styrke kommunenes FOUI-arbeid innen friskliv*
- *Kongsberg Innovasjon – Green Techmakers*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - FoUI

- › **Gaveprofessorater ved HSN.**
 - *I 2016 er 2,4MNOK bevilget fra BFK til 2 gaveprofessorat, ett innen Subsea/systems engineering i Kongsberg, og ett innen Markedsføringsledelse (Ringerike)*

- › **Mobilisering for å ta i bruk en større andel av nasjonale virkemidler.**
 - *NFR ønsker innspill/diskusjon på nye måter å få budskapet ut, og dette vil bli diskutert fremover.*
 - *Det er mulig å søke midler fra NFR til «nettverking» dvs finne/oppsøke potensielle samarbeidspartnere i EU.*
 - *Flere av deltakerne i teamet har erfaring fra søknad om, og gjennomføring av, EU prosjekter.*

- › **Prosjektet "Grønn Forskning Oslofjorden" går ut 2017.**
 - *Prosjektleder er Harald Hetland.*
 - *BFK vil tidlig i høst avgjøre videre deltakelse.*

Status Handlingsplan 1.07.2016 - FoUI

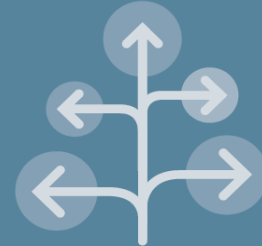
- › **Annet relevant tiltak i 2016; Deltakelse i Oslofjordfondet.** Det regionale forskningsfondet «Oslofjordfondet», er dannet av Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold fylkeskommuner. Deltakerfylkene har, basert på sine FoUI strategier, vedtatt felles satsingsområder for regionen, gjeldene for 2016 - 2019;
 - Klima, energi og miljø
 - Helse og omsorg
 - Velferd, utdanning og oppvekst
 - By-, steds- og regionutvikling
 - Teknologi

- › Oslofjordfondet fordeler midler fra NFR (som bevilges av Staten) til forskning i fondsregionen. Politikere og representanter fra Næringslivet i Buskerud sitter i fondsstyret. BFK deltar i sekretariatet.

- › Så langt i 2016 er midler til Kvalifiseringsprosjekter i Buskerud gitt til;
 - Kongsberg Maritime as
 - Lindum as
 - Drammen kommune
 - Norwegian Well as
 - HSN; 9 prosjekter innen teknologi, utdanning og eldreomsorg

Verdiskapingsteam – veien videre

- › *Verdiskapningsteamene har ansvaret for oppfølging av tiltakene under hvert delmål i planen. Verdiskapningsteamene har også ansvar for å foreslå nye tiltak ved rullering av handlingsplanen.*
- › *Verdiskapningsteamene fortsetter arbeidet i separate møter utover høsten. Alle team har avtalt det første møtet i høst i løpet av august/september.*
- › *Det er et mål å presentere forslag til viktige tiltak, som krever bevilgning/finansiering, i oktober.*